

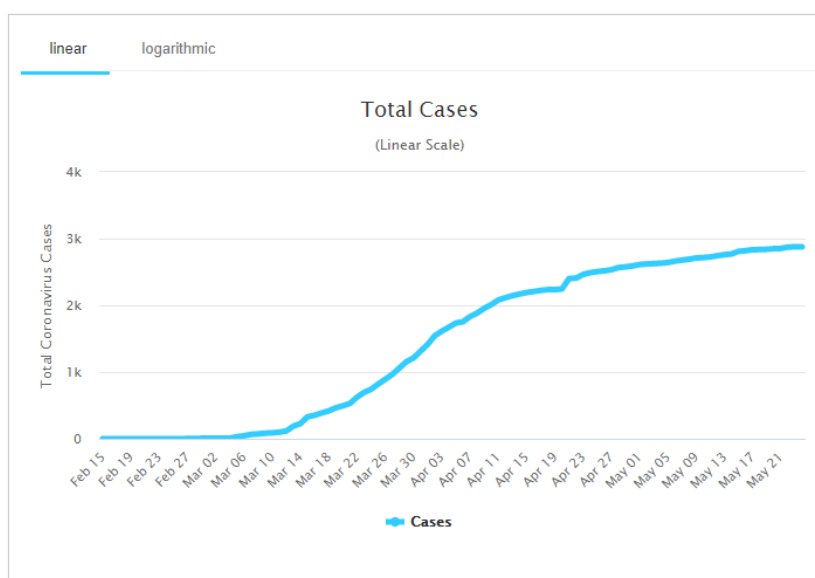
Görögország

Utolsó frissítés dátuma: 2020. május 26.

Fertőzöttség állapota

A járványügyi helyzet alakulásáról az Országos Közegészségügyi Hatóság (EODY) napi rendszerességgel ad tájékoztatást, beleértve a fertőzöttséggel, a megbetegedésekkel és a halálesetekkel kapcsolatos adatokat is. Amint azt a mellékletben található ábrák is alátámasztják, az ország a legjobbak között teljesített a járvány terjedésének lassításában és sikeresen laposította el a járványgörbét. A már korán bevezetett korlátozó intézkedéseknek és a lakosság fegyelmezettségének köszönhetően (az EU többi mediterrán tagállamától eltérően) sikerült elkerülni a tömeges megbetegedéseket és a halálozási ráta minimális szinten stabilizálódott.

Total Coronavirus Cases in Greece

Amint azt a kormányfő és több miniszter is megállapította 2020. május közepére Görögországban lényegében lecsengett a járvány első hulláma. Kyriakos Mitsotakis miniszterelnök május 25-én egy interjúban úgy látta, hogy a pandémia egy nehéz időszaka véget ért, és köszönetet mondott honfitársainak azért, hogy szokásaikat és életvitelüket megváltoztatva gondosan betartották a szakértők iránymutatásait.

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Lakossági korlátozások

2020 márciusában több lépésben számos korlátozást vezettek be, amelyek keretében szabályozták a lakás elhagyás gyakoriságát, a települések közötti mozgást, felfüggesztették az oktatási intézmények, a nem alapvető cikket árusító, üzletek, a vendéglátó üzletek, a kulturális és sportlétesítmények működését. Szünetelt a hajó- és légi összeköttetés a szigetekkel. A külföldről érkezők számára két hetes karantént rendeltek és minimálisra csökkent a belföldi és a nemzetközi légi járatok száma. Május 4-től megkezdődött ezeknek az

intézkedéseknek a fokozatos kivezetése. Feloldották a kijárási korlátozásokat, újranyithattak az üzletek, a szabadtéri múzeumok, az éttermek és kávézók kerthelyiségei és teraszai, a tengerparti strandok. Szabaddá vált a helyközi közlekedés és a hajóösszeköttetés a szigetekkel. A középiskolákban folytatódik a tanítás, míg a bölcsődék, az óvodák és az általános iskolák június 1-én kezdenek el újra működni. Az egész évben nyitva tartó szállodák június 1-jétől, a szezonálisak június 15-től vagyis az idegenforgalmi szezon hivatalos újraindításától fogadhatnak újra vendégeket. Június folyamán egyre több légitársaság közlekedtetni újra görögországi járatait. Az élet minden területén ugyanakkor érvényben maradnak egyes higiéniai előírások, például az arcmaszok viselése vagy a szigorú távolságtartási szabályok.

Gazdasági korlátozások

Március folyamán a kormány a szupermarketek, a kisebb élelmiszerboltok kivételével felfüggesztette a kereskedelmi egységeket, az edzőtermeket, a kozmetikák és szépségszalonok, az edzőtermeket, a vendéglátóipari egységeket, a kulturális és sportlétesítmények működését. Ideiglenesen bezáratta a szállodákat, nagyvárosokként és tartományokként 3-3 szálloda működését engedélyezve. Gyárak vagy más termelő egységek bezárását nem rendelték el. Május 11-től újra újraindultak a kereskedelmi vállalkozások, május 25-től a vendéglátóipari egységek szabadtéri részei. Az egész évben nyitva tartó szállodák június 1-jétől, a szezonálisak június 15-től fogadhatnak újra vendégeket. Június folyamán egyre több légitársaság közlekedtetni újra görögországi járatait. Kyriakos Mitsotakis miniszterelnök május 20-án „Restart Tourism” elnevezéssel egy, a turizmus újrakezdését célzó programot jelentett be, amely szerint június 15-én újraindul az idegenforgalmi szezon. Az első szakaszban a járványügyi szempontból biztonságosnak ítélt országokból fogadnak vendégeket, majd ezt a kört július 1-től bővítik. (Az országlistákat később határozzák meg.)

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

A kormány ideiglenesen korlátozta egyes orvosi műszerek és gyógyszerek kivitelét.

Logisztika és szállítmányozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás

Március közepe óta lezárva tartják a szárazföldi határokat Albánia, Észak-Macedónia és Törökország viszonylatában, csak Bulgária felé nyitottak a határátkelő helyek.

Nagyobb árulogisztikai központok helyzete

Június 15-ig szünetel a légiközlekedés Albániával, Észak-Macedóniával és Törökországgal. Május 31-ig felfüggesztették a légiközlekedést Olaszország, Spanyolország, az Egyesült Királyság, Hollandia és Németország viszonylatában. Olaszország felé szünetel a kompösszeköttetés.

Gazdasági kilátások

A korábbi évtized stagnálását követően, amelynek következtében a görög gazdaság csaknem 25 %-al zsugorodott, 2017-ben újból beindult a növekedés (1,5 %), amely 2018-ban és 2019-ben is folytatódott (1,9-1,9 %). A görög költségvetés az idei évre már 2,8 %-os bővüléssel kalkulált. A pozitív folyamatok kedvezően hatottak a GDP-arányos államadóssági alakulására

is: ennek nagysága 2019 végén 176,6 % volt szemben a 2018 végi 181,2 %-al. A munkanélküliségi ráta is folyamatosan csökkent 2020 márciusáig. A koronavírus-járvány ennek a kedvező trendnek vetett véget. Az elemzők szerint az EU-n belül Görögország azon mediterrán tagállamok közé tartozik, ahol a legsúlyosabb gazdasági következmények jelentkezhetnek. Az utóbbi két hétben sorra jelentek meg a görög gazdaság kilátásaival foglalkozó nemzetközi és görög elemzések. Az IMF 10, a Goldman Sachs 9 %-os visszaesést prognosztizál. Ez megegyezik az Európai Bizottság és az OECD elemzéseivel. A Fitch Ratings prognózisa 2020-ban a GDP 8,1 %-os csökkenéséről és 2021-ben 5,1 %-os növekedésről szól. Yannis Stournaras a Görög Bank (központi bank) elnöke április 21-i előadásában túlzottnak nevezte a gazdaság 10 %-os visszaesésére vonatkozó előrejelzést, és úgy vélte, hogy annak mértéke a legrosszabb esetben 8 %-os lesz. A kormány jelenleg abból indul ki, hogy a korlátozások 1,5 hónapig tartanak majd, amely esetben a gazdaság csak 4 %-kal fog zsugorodni.

A Görög Munkaügyi Szervezet (OAED) statisztikái szerint áprilisban 2019 azonos időszakával összehasonlítva 211.526 fővel, vagyis 21,73 %-kal nőtt a regisztrált munkanélküliek száma. 2020 márciusához képest a növekedés 53.3678 fő, vagyis 4,72 %.

A gazdasági klíma index 2020 márciusában az előző havi 113,2 pontról 109,4 pontra csökkent. 2019 márciusában ez a mutató 103 ponton állt. A fogyasztói bizalmi index márciusban 16,6 ponttal, februárban 4,8 ponttal csökkent havi összehasonlításban. 2019 márciushoz képest a visszaesés 31,6 pont volt. A beszerzési menedzserindex 2020 márciusában 42,5 pontra esett vissza, vagyis 13,7 ponttal volt alacsonyabb az előző havinál. 2015 júliusa óta ez a legjelentősebb csökkenés e mutató tekintetében.

A Görög Bank (nemzeti bank) jelentése szerint idén márciusban az előző év azonos időszakához képest 71 %-al, 318 millió EUR-ról 92 millióra estek vissza az idegenforgalomból származó bevételek. Az EU 27 tagállamából származó turizmus bevételének csökkenése 67,2 %-os, az egyéb országokból származó turisztikai bevételeké 74 %-os. A vezető piacok közül a német turisták fogadásából eredő bevételek 82 %-kal 6 millió EUR-ra estek vissza. Franciaország esetében ez a mutató 51,1 % és 5 millió EUR, az Egyesült Királyság esetében 82,5 %-os a csökkenés és a bevétel szintén csak 5 millió EUR volt. 2020 január-március között 619 millió EUR volt az idegenforgalomból származó bevételek összege, ami 17,1 %-os visszaesést jelent a múlt év azonos időszakához képest. Ezen belül különösen jelentős, 26,9 %-os volt az EU 27 tagállamából érkező idegenforgalomhoz kötődő bevételek csökkenése.

A Görög Polgári Légiközlekedési Hatóság (HCAA) jelentése szerint 2020 áprilisában 99 %-kal esett vissza a belföldi és a nemzetközi légitforgalomban szállított utasok száma. Amíg 2019 áprilisában 3.745.671 utast regisztráltak, addig idén áprilisban számuk 37.273 volt. A járatszám 33.272-ről 5.132-re, azaz 85,1 %-al csökkent. A múlt hónapban csupán 6.045 külföldi légiutas érkezt Görögországba, vagyis 99,6 %-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

Fiskális intézkedések

A gazdaság támogatására vonatkozó programját a görög kormány négy szakaszban valósítja meg. A március-áprilisi időszakra eső első szakaszban a járványügyi helyzet kezelése miatt a gazdasági tevékenység korlátozására kényszerültek. A jelenlegi második szakaszban a

vállalatok fokozatos újrainvitása zajlik, amit a harmadik szakaszban (június-október) a fokozatos gazdasági fellendülés követ majd. A negyedik szakaszban a gazdaság átszervezése lesz majd napirenden.

A március-április első szakaszban a kormány megerősítette az Egészségügyi Minisztérium költségvetését, felfüggesztette az adó- és társadalombiztosítási kötelezettségeket, csökkentette a vállalkozások, az alkalmazottak és az egyetemi hallgatók által bérelt ingatlanok díját, speciális jövedelemkompenzációt biztosított a munkavállalók és a vállalkozások számára, végezetül munkanélküli segélyt és támogatást nyújtott a tartósan munkanélküliek számára. A felsorolt intézkedések mintegy 2 millió embert érintettek.

A most zajló második szakaszban meghosszabbították az adó- és társadalombiztosítási befizetések felfüggesztését és csökkentették a vállalkozások által fizetett bérleti díjakat. A vállalkozások likviditási helyzetét kívánták erősíteni egyebek mellett az adóelőleg visszatérítésével, bankgaranciák nyújtásával és mikrohitelbiztosításával kisvállalkozások számára.

A június-októberi harmadik szakaszban meghosszabbítják, és bővítik a foglalkoztatást támogató intézkedéseket. Az erre az időszakra szóló csomagterv (lásd. alább) fontos elemei közé tartozik még a vállalati likviditás további erősítése, célzott adóintézkedések bevezetése és az adósságkezelés. Ami az októberig érvényes konkrét intézkedéseket illeti, Staikouras pénzügyminiszter az alábbi 15 pontból álló tervet jelentette be:

1. Meghosszabbítják a munkavállalók munkaszerződéseinek felfüggesztésére vonatkozó jogot, az ezzel kapcsolatos kompenzáció és társadalombiztosítási járulékok kifizetését. Az idegenforgalmi, vendéglátóipari, közlekedési, kulturális és sportipar területén a munkavállalók szerződését továbbra is, akár 100% -ban felfüggeszthetik.
2. Új rövidtávú foglalkoztatástámogatási mechanizmust hoznak létre a munkahelyek fenntartása és a vállalkozók támogatása érdekében.
3. Munkanélküli segély jár azoknak az idénymunkásoknak, akiket a jelenlegi turisztikai szezonban nem vesznek fel. Ugyanakkor fedezik a részmunkaidőben foglalkoztatott idénymunkások társadalombiztosítási járulékát.
4. Júniusban is lehetséges lesz is az adótartozások részletfizetésének a felfüggesztése minden olyan vállalkozás számára, amely zárva marad, valamint az idegenforgalom, az vendéglátás, a közlekedés, a kultúra és a sport területén működő vállalkozások számára is.
5. Júniusra is kiterjesztik a bérleti díj 40% -os csökkentésének lehetőségét a bezárt, valamint az idegenforgalom, vendéglátás, közlekedés, kultúra és sport ágazatába tartozó vállalkozások esetében. Ezzel a lehetőséggel azok a vállalkozások is élhetnek, amelyek kinyitottak májusban, ideértve a kiskereskedelmet is. Az idegenforgalmi, a közlekedési, a kulturális és a sportágazatban működő vállalkozások júliusban és augusztusban is lehetőséget kapnak a bérleti díjak csökkentésére. Minden olyan alkalmazott jogosult az elsődleges lakhelyének vagy eltartott tanuló tartózkodási helye bérleti díjának a csökkentésére, akinek a munkaszerződése ideiglenesen fel van függesztve.

6. Felfüggesztik az adóhatóságok felé fennálló tartozás fizetését olyan ingatlan tulajdonosok számára, akik a válság által sújtott vállalkozások vagy munkavállalók számára adnak bérbe ingatlant.
7. A vállalkozások megkapják a második visszatérítendő előleget, a március, április és május hónapban bekövetkezett forgalomvesztés alapján. Ennek költségvetési kerete 2 milliárd EUR lesz.
8. A válság által sújtott vállalkozások esetében csökkentik a 2020-ra és 2021-re befizetendő adóelőleg összegét. Ennek százalékos arányát júliusban határozzák meg, a vállalatok által benyújtott forgalmi adatok alapján.
9. A 2020. június 1-jétől október 31-ig terjedő időszakban 24%-ról 13%-ra csökken a tömegközlekedési tarifákat terhelő Áfa mértéke. Ide tartozik a vasút, a metró, a villamos, a városi és távolsági buszok, a repülő, a hajó, valamint a kombinált közlekedés is.
10. A 2020. június 1-jétől október 31-ig terjedő időszakban 24%-ról 13%-ra csökken a kávé és az alkoholmentes italokat terhelő Áfa mértéke.
11. A 2020. június 1-jétől október 31-ig terjedő időszakra csökken a turisztikai csomagokat terhelő Áfa aránya 80/20-ról 90/10-re (90%-ra 13%-os áfa, 10%-ra 24%-os áfa)
12. A 2020. június 1-jétől október 31-ig terjedő időszakban 24%-ról 13%-ra csökken a mozijegyeket terhelő Áfa mértéke.
13. A tudományos és technológiai kutatások költségei, melyek szeptember 1-jétől merülnek fel, 100% -ban levonhatók a vállalkozások bruttó jövedelméből, a mai 30%-kal szemben.
14. A nemzetközi szabványokkal összhangban létrejön a Start-up Vállalkozások Nemzeti Nyilvántartása, annak érdekében, hogy legyen egy egységes keret a célzott ökoszisztéma-támogatási politikák kidolgozásához. Adókedvezmény formájában szándékoznak ösztönözni magánszemélyeket, hogy induló vállalkozásokba fektessenek be.
15. A tervek szerint a koronavírus-járvány által sújtott személyek esetében az állam egy bizonyos ideig támogatja havi törlesztőrészlet-fizetések jelentős részét, amennyiben a jelzálogkölcsön az első lakóhelyet terheli. Az egészségügyi válság hatásai által érintett polgárok számára fedezi továbbá az összes olyan nem teljesítő hitelt, amelyeket a 2018 vége előtt vagy később nyújtottak nekik. Ugyanakkor fedezi még a válság sújtotta polgároknak nyújtott azon hiteleket is, melyeket továbbra is rendszeresen törlesztenek. Ezeket az intézkedéseket olyan garanciákkal egészítik ki, hogy a notórius nemfizetők ne részesüljenek ezekből a támogatásokból.

A gazdaságvédelmi program 2020 szeptemberében kezdődő negyedik szakaszában a kormány olyan területekre kíván majd kiemelt figyelmet fordítani mint az innováció és technológia, a Zöld Gazdaság, az exporttöbblet elérése, a beruházások előmozdítása a nagyobb hozzáadott értéket előállító területeken és a külföldön is versenyképes üzleti kombinációk létrehozása.

A munkahelyek védelme érdekében a kormány a vállalkozásoknak az alábbi lehetőségeket biztosítja:

- felfüggeszthetik a munkavállalók munkaszerződését (megjegyzés: az elbocsátás helyett);
- az újbóli megnyitó vállalkozásoknak május végéig lehetőségük van, hogy megőrizzék alkalmazottaik akár 60% -ának is a felfüggesztését;
- azon vállalkozások, melyek zárva maradnak, valamint az idegenforgalmi, vendéglátóipari, szállítási, oktatási, kulturális és sportágazati vállalkozások esetében akár a munkavállalók 100% -a is felfüggesztve maradhat;
- azok a munkavállalók, akiknek a szerződése felfüggesztésre kerül, 534 euró külön kompenzációt kapnak arányosan a felfüggesztés napjától függően, és az állam fedezi a társadalombiztosítási hozzájárulásukat
- május végéig kiterjesztik a társadalombiztosítási járulékfizetés felfüggesztésének lehetőségét az összes válság által sújtott vállalkozás alkalmazottai számára.

Az újonnan létrehozott "SYN-ERGASIA" (Együtt-működés) elnevezésű foglalkoztatás-támogatási mechanizmus célja a rövidebb munkaidő miatt kieső jövedelmek pótlása. A tervek szerint ez a mechanizmus június 1. és szeptember 30. között lesz hatályban, ami szükség esetén meghosszabbítható. A programban minden olyan vállalkozás részt vehet, mely legalább 20% -os forgalomcsökkenést szenvedett el az utóbbi időszakban, függetlenül az iparágától. A jogosultak közé tartoznak azok az újonnan alapított vállalkozások is, amelyeknek az utóbbi hónapokban még nem volt bevételük. A program minden munkavállalóra kiterjed addig a létszámig, ahányan a tavalyi év azonos hónapjában dolgoztak. A munkáltató 50%-al csökkentheti a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkaidejét, azonban szigorú feltétel, hogy a munkaviszony típusa nem változik. Az állam vállalja, hogy arra az időre, amikor a munkavállaló nem dolgozik, a kieső jövedelmének 60% -át kipótolja. Ha a kiigazítást követő nettó javadalmazás elmarad a minimálbértől, a különbséget az állam teljes mértékben fedezi. A munkáltató köteles fedezni a munkavállaló társadalombiztosítási hozzájárulásának teljes összegét. Mindaddig, amíg a munkavállaló csökkentett foglalkoztatási státuszban van, a munkáltatónak tilos a munkaszerződést felmondani és a munkavállaló fizetését csökkenteni.

A mostani munkaügyi csomag harmadik eleme értelmében munkanélküli segílyt kapnak az idegi idegenforgalmi szezonban nem foglalkoztatott idénymunkások. Mintegy 120.000 fő 2020 szeptemberéig kapja ezt a juttatást. Ha az érintettek közül mégis munkához jutnának, az állam fedezi társadalombiztosítási járulékaikat.

Monetáris intézkedések

Kamattámogatás üzleti kölcsönökre három hónapra azon gazdasági ágazatok számára, amelyeket a járvány közvetlenül érint. Amennyiben a válság folytatódik, az intézkedés meghosszabbítható. A járvány sújtotta gazdasági ágazatok tartozásainak megfizetését 2020. szeptember 30-ig meghosszabbítják.

Az Európai Bizottsággal konzultálva, a gazdaság „áthangolásának” periódusára Görögország elindít egy 3 millió euró keretösszegű garanciamechanizmust a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott hitelezés támogatására.

Az Európai Beruházási Bank likviditást biztosít a bankok számára 2 milliárd eurós új üzleti kölcsönökhöz.

Az Európai Beruházási Bankcsoporttal együttműködve kölcsönökhöz kapcsolódó garanciamechanizmus létrehozása, 500 millió eurós kerettel.

A Görög Fejlesztési Bank Vállalkozási Alapját egyszerűsítik, és forrásait 250 millió euróval növelik, hogy új kölcsönöket nyújtsanak a koronavírus által érintett cégeknek két évre szólóan, 100% -os kamattámogatással.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

A távmunkával és a távoktatással kapcsolatos tapasztalatokra építve a kormány kiemelten kívánja kezelni a digitalizációt. Várhatóan megnő a kereslet az ezzel kapcsolatos berendezések és technológiák, közigazgatási, banki és üzleti megoldások, alkalmazások iránt.

A turizmus területén a szállodáknak, éttermeknek, stb. egyre szigorúbb egészségügyi előírásoknak kell eleget tenniük. Ezen a területen várhatóan megnő a kereslet a „smart” megoldások, felszerelések, technológiák iránt (pl. okos hőmérők, épületekben alkalmazott higiéniai megoldások és szerek)

A korlátozások alatt erősödött az igény új megoldások iránt a távmunka és a távoktatás terén. Bővülni fog az oktatási platformok, az e-oktatási eszközök, az interaktív oktatás és VR oktatás iránti kereslet.

A járvány elleni küzdelem Görögországban felszínre hozta az egészségügyi ellátás problémáit, pl. az elegendő intenzív ágy hiányát. Fokozódni fog a kereslet a személyi higiénias és egészségügyi védőruházat, a lélegeztető gépek, a digitális egészségügyi igazgatás (pl. e-recept felírása), elektronikus betegirányítási rendszer iránt.

Elektromos közlekedési eszközök, töltőállomások, e-mobilitási alkalmazások.

Megújuló energiatermelés.

A távmunkát kiszolgáló okos megoldások és telekommunikációs eszközök.

A mezőgazdaságban a járvány következtében gondot okoz az idénymunkaerő hiánya. Számítani lehet az okos mezőgazdasági alkalmazások és platformok iránti érdeklődés növekedésére.

A krízis alatt megnövekedett az igény a kerékpárokra. Március-április hónapban a kerékpárok eladása, javítása-szervíze 300%-al nőtt. A Környezetvédelmi Minisztérium látva a megnövekedett igényt gyors eljárással módosította a kerékpárutak, járdák létrehozására vonatkozó törvényt.